

Kako pišem

Neke osobite riječi
Pritisnem
Silom
Od deset tisuća tona u sekundi na kvadrat,
Od čega tlo zadrhti.

I one ostaju.

Druge zakucam:
Kuc!
Kuc!
Kuc!
I na njih vješam razne veznike i to.

A onda nabacim rijetku žbuku
Pa u nju
Prstom
Utisnem
Prolazne riječi u raznim bojama. One otpadnu,
Čim se okrenem,
Ali ostane otisak, koji ubrzo oksidira smeđe.

Naslov ispliva zbog razlike u tlakovima.
I to je pjesma.

Minotaur

Hoću li i ja htjeti, kad primim svete hosti,
Opjevat ljudsko lice do gorke oporosti?
Hoću li i ja moći, uz isposničku skromnost,
U soli zemlje naći Petrovu vjerolomnost?

Hoću li dopustiti u me trajno da uđe
Asketski neopozivo pjesničko svetogrđe?
Pa da nikada više kroz rime i kitice
Ne mogu prepoznati to lijepo ljudsko lice.

O, hoće li mi zubi zariveni u grožđe
Doprijet do trpke jezgre kroz slatkasto usplode?
Ili se bespomoćan, bez Arijadnine niti,
Neću iz Labirinta nikada izbaviti?

Ne imajući koga, ja Minotaura pitam.
On me probode rogom i prijede u Algoritam.
Na odlasku mi reče (ili sam čuo krivo?):
– Ovako pamtim majku (bilo je predirljivo):

*... Pamtim je i po zimskom pristanu,
Kako usred kuhinje raspolovljene kao Koreja
Na vatreni dio i na ostalo, drži ciglu u desnoj,
A lijevom pruža zagrijanu potkošulju ocu,
I prividno nemarno govori: preobuci se,
Potan si, a već si nikako sa zdravljem...**

---

* Dio pjesme »Kako pamtim majku« Ivana Rogića Nehajeva.

Ja praštajući htjedoh, u času epifanom,
Podragati mu srce mojim eterskim dlanom.
No zaogrnut bijelom, onozemaljskom togom,
Tek stigao sam šapnut: – Minotaure, zbogom!

Slatko ropstvo

U polusnu sam, a još budan.
Trenutak to je: i je – i nije.
Moj otpor već je uzaludan.
Padam u ropstvo Poezije.

Ne bojim je se... pa da mi je,
Jer Bog mi reče: – U taj... u dan,
Kad padneš u ropstvo Poezije,
Moj će ti štap biti uzdan.

Još ako nađem – Gospodin reče
– U tebi makar mrvu dara,
Odredit ću ti još istu večer
Nadahnuće za gospodara!

– Gospodine, ja Tebe hvalim,
Milosti Tvojoj kraja nema,
Čim je zaslužio crvić mali
To slatko ropstvo što mu spremaš?

Gospod se nasmija: – Ostavi hvalu!
Tako bi bilo – kad bi bilo!
I Bog ponekad voli šalu.
To slatko ropstvo tek ti se...

Snilo.

Pjesni nepokorne

Ja pišem pjesme jednu za drugom,
Nižem stihovlje strofu po strofu.
Padam sve niže spiralnim krugom,
Iz katastrofe u katastrofu.

Ne: napisati, nego: »pisati!«
(Cilj mi je dakle postao sredstvom!)
Već spreman na se i kidisati,
Jer živim začaran tim prokletstvom.

Da nisu pjesme neizvorne?
Rima? Pa ritam?... Sve me to brine.
Dok neke zle su i nepokorne,
Druge vonjaju porodom tmine!

Možda će tebe baš takva taći,
A ako te je... već i takla,
Ti je ne slijedi, jer ćeš se naći
Sa mnom u devetom krugu pakla.

Bojiš li se jer ti se čini
Da bi mogao nisko pasti,
Ne zdvajaj! Nije... sve u visini.
I na dnu nekad leže slasti.

Pa vidiš li me (ne sudi strogo)
Omađijanog sotonskim činom,
Ako i padoh tako duboko,
Znaj da sam tragao za istinom.

Kroćenje glasa

*Zbunila se majka priroda i pijana bješe kod poroda:
tijesan mi bijaše vijek, a velebna bješe mi duša.*

(Janko Polić Kamov, *Ledeni blud*)

Kriku divlji, kako... da jaslama te privedem?
Jauče buntovnički, odgovori mi na to!
(Kad zob iz jasala ti – pomalo i sam jedem!)
Divlji glasu, kako da pretvorim te u zlato?

Dokle meni kroz uši zemni vjetrovi pušu,
Kako da čujem tvoju netopirovu pisku?
Kako, o, praurliče, da prepoznam ti dušu,
Kad moje uho hvata tek frekvenciju nisku?

Kako da ukrotim te, kad ti prezireš pragmu?
Kad drsko odbacuješ ono što drugi žele!
Radije žrtvovat ćeš... pluća i dijafragmu,
Nego da ciku svome prigušiš decibele.

U onoj pjanoj noći ti ne skri oči dlanom,
Već si piljio ocu u golotinju samu!
I što je mogao Noa, budeć se s novim danom,
Nego vrisnuti bijesno: neka si proklet, Kamu!

Neukroćeni vrisku, o, kako da te slolim,
Sa ovom afazijom (za koju si najkrivlji!)?
Kako da udomim te... kako da pripitomim,
Kad vječno mlad ćeš tako... uvijek ostati divlji!

Star sam, o, mladi glasu... pa me pitanje pati:
Takvog nezauzdanog, grive razvijorene,
Bi li na duge staze (a bolje je ne znati!),
Bi li te zauzdale... žvale koje su mene???

Što pjesma voli

Dobriši Cesariću

Od treska groma pjesma kleca.
Ne voli ni kad munja sine.
Voli tek tiha *intermezza*,
Između munje i grmljavine.

Ne svija gnijezdo vrh timora.
Od slave neba neće ništa.
Voli tek plitka, topla mora,
Tihe luke i pristaništa.

Za A. Schönberga nema sluha,
(Dira je terca... kvinta čista!)
Ne voli divlji rafting duha
Nedokučivih modernista.

Voli da bude uvijek pitka,
Između boli i užitka.

Pjesnik koji je zaboravljao svoje stihove

Pred kraj života hodao je ulicom
U dronjcima.
Moglo ga se vidjeti
Kako zastaje i udara glavom o zid kuća
Mrmljajući nerazumljive riječi.

Ponekad bi se zaustavio na pješačkom prijelazu
I sjeo na zebru s glavom među koljenima
Dok su oko njega trubili automobili. Sjedio bi tako,
Teško dišući i napinjući mozak,
Ali da si bog,
Nije se mogao sjetiti nijedne svoje pjesme!

I pjesme su se našle
Beščutno ostavljene.

Neko vrijeme lutale su okolicom, u čoporima,
A poslije pojedinačno. Danju su ujedale prolaznike,
Noću od tuge zavijale na Mjesec. S vremenom,
Ostavljenost je prerasla u ogorčenost,
Ogorčenost u bijes,
A bijes u osvetu.

Kad joj je prekipjelo,
Njegova najkraća pjesma, njegova mezimica,
Okupila je ostale i rekla: napast ćemo ga!
Jupi, rekle su one. Najprije su ga slijedile,
Zatim progonile,
A onda su ga
Napale.

Prva je to učinila njegova najkraća pjesma,
Njegova mezimica. Jednostavno,
Ugrizom pirane otvorila mu je slabine,
Meki trbuh.

Kad su se nažderale iznutrica,
Zaspale su sklupčane u maternici,
Koji su iz nekog razloga ostavile netaknutom.

Tu su ih našli
I zajedno s truplom
Bacili u rijeku. Ja sam jedina preživjela.

Suživot riječi

Pjesnici su neizlječivi duševni bolesnici
Koji umišljaju da su dobri pastiri
Pa stoga uredno održavaju mise
Nedjeljom.

U crkvi okupe uglavnom leksik iz svoga sela:
Brojne riječi koje se radnim danom ne podnose,
Koje se mrze,
Svađaju
I ubijaju
Unatoč veznicima i brojnim pomoćnim glagolima.

Pjesnici to znaju
I zato svaku misu završe
Četvrtim Sakramentom pomirenja i pokore, uz svetu zamolbu:
»Pružite mir jedni drugima!«

I gle!

Riječi to doista urade: uz blagi osmijeh,
Pruže ruku jedna drugoj. Urade to čak i smrtni neprijatelji:
Ubiti i ljubiti,
Trn i trnokop,
Kob i sreća,
Život i smrt,
Raj i pakao,
Bog i đavo.

Ali pjesnik ne zna da su njegove riječi prijetvorne

Jer njihovo sjećanje na međusobnu zavadu i mržnju
Seže čak u vrijeme njihova praoblikovanja.

Pjesnik ne zna da one,
Pružajući ruku jedna drugoj,
Samo prividno prekidaju mržnju,
Koja na taj način nikako da ode u apsolutnu zastaru.

A novi radni dan samo što nije počeo: prokleti ponedjeljak.

Neke pjesme

Čitaš pjesmu. Pa opet potom.
A pjesma biva sve to tanja.
Da pri čitanju bliže stotom,
Već izliže se od čitanja.

Neku pak čitaš i po trista,
(Kao što ljubiš dragu ženu)
I dok je čitaš – ona blista,
Kao karneol u prstenu.

Zavjetna

Napiši, stari, pjesmu-dvije,
Da srce svoje razodjenem!
Umoran sam od poezije,
U koju blenem, blenem, blenem.

Napiši, stari, pjesmu-dvije,
Nek' izližu se od upotrebe!
Umoran sam od poezije,
Koja ne kuži samu sebe.

Napiši, stari, pjesmu-dvije,
Nek' budu kontra, protu, anti!
Umoran sam od poezije,
Kojom se bave dešifranti.

Napiši, stari, pjesmu-dvije,
Pritisni perom malo jače!
Umoran sam od poezije,
Što nit' se smije, niti plače.

Napiši, stari, pjesmu-dvije,
Nek' iziđu iz kućnog mraka!
Umoran sam od poezije,
U sto pedeset primjeraka.

Napiši, stari, pjesmu-dvije,
Bez semantičkih vratoloma!
Umoran sam od poezije,
Protjerane iz svoga doma.

Napiši, stari, pjesmu-dvije,
Neka mi leže kraj uzglavlja.
Umoran sam od poezije,
Koja mi dah ne zaustavlja.

Napiši, stari, pjesmu-dvije,
Tako da obore me s nogu!
Jer... umoran od poezije,
Ja, stari, više... to ne mogu.

154 soneta

Williamu Shakespeareu

Tebe svi znaju! Ti si veliki William!
(Škicnem na Wiki i sve o tebi doznam.)
Tebe svi znaju, jer ti si tako diljem!
A mene nitko... Ni sam sebe ne poznam.

Ja jedva pjesnik, a ti ovjenčan slavom!
Tebe vole, a ja sam gotovo štetan.
Ja ljubim ženu, ah, prekrasnu u plavom,
A ti si malo... (smijem li?)... bivalentan!

Od slatkog vrhnja književnog duha svijeta
Ti si sebično poskorupio maslo!
A ja od tvojih genijalnih soneta
Sa strahom uzeh... tek gornji broj za naslov.

Al' neka usnem od otrovnice zmiје,
Ako je bilo i zeru aluzije.

Zemljomjer K.

Učen, a gladan, sin trbuhozborca,
Zemaljskom Grofu pišem molbu smjerno.
Stižem u selo (u podnožju Dvorca),
Posao tražim... nešto *zemljomjerno*.

Cura za šankom roza koktel sprema.
Pitam za Dvorac. Glupo. Vidim i sam.
Otvaram Omot. U njem Spisa nema.
Sjedim... a hodam. I tu sam... i nisam.

Predajem Omot, a ništa u njemu.
I kako onda da se predmet riješi?
Jer kad se desi Greška u Sistemu,
Savršen sistem savršeno griješi.

Čekam i čekam. Čekam (*sine ira*),
Da Sistem sebe... samoregulira.

Utjeha pjesme

Antunu Gustavu Matošu

Ležiš. Ta davna smrt je kriva
Što više nemaš sedam čula,
Što ti je samo kosa živa
Od nekadašnjih molekula.

Po znanstvenom si teoremu
Malo čestično, malo valno.
No ti si za me, sve u svemu,
Još uvijek vrlo integralno.

Dobre pjesme u tebi leže,
One su dio tvoga mraka.
Slabe, koje od tebe bježe,

Dio su tvojih otpadaka.
Rabbi, ti si isti ustvari,
Bez te naše... izmjene tvari.

Stilska vježba

*Tko to tamo peje,
Ono Mato peje?*

Kad lahor grli more, tad vali zamrmore:
More *amore*... more *amore*...

Brnistra se rasprostire
Uz Postire.
U frulicu pastir svira
Kraj Postira.
Pastir svira gore, usred gore,
Usred gore, borovi šumore.
Vinogradi
Besprizorno
Zore.

Gori kamen. Gori stamen. Gori sol.
Gore brda. Gori dol.
Gori Bol.
Gore stine i kupine i vržine i pržine,
Gori drač.
Gori Brač.
Gore gore gore gore,
Nego dolje.
Tonka, reci cvrčak!
Tonka, reci smrčak!
Reci hrčak, reci grčak,
Reci trčak!
Hrčak hrče usred grma.
Grčak grče navrh trna.
Trčak trče preko srče,

A na čvoru crne smrče...
»I cvrči, cvrči cvrčak na čvoru crne smrče
Svoj trohej zaglušljivi, svoj zvučni teški jamb...«
I cvrči, cvrči, cvrči,
A mene muči:

Cvrči li to cvrčak stvarni
(Rod cikade)?
Il' to cvrči reinkarni
Rani Vlade?

Od tog (koji nije stvarni)
Imam zazor,
Jer me straši reinkarni
Rani Nazor.

Ludi parti

Što to smrdi pored puta?
Nešto crno. Priđem: tsa!
Krklecova raspadnuta
Lešina od psa!

Što to trula dama guta
Transparentno (Fric to zna!)?
Zubalo joj kao žuta
Nula domina.

Što to mrda pod pendžerom?
Priđem bliže: iju-ju!
To siluje Janko perom

Bijelu hartiju!
Fali samo ludi Neron
Na tom partiju.

Mlado žito

Ne znate što je to mlado žito?

U svakom slučaju, to nije ono Njegoševo, istragozovno:
»Mlado žito, navijaj klasove,
Pređe roka došla ti je žnjetva«,
A još manje ono Karlino, iz Rastušja: »... visoko, žuto.«

To nije čak ni ono Zdenkičino:
»La-la-la, zovu nas pooljaa... da kooosimo žitooo.«
O, ne!

Nego je to mlado žito, u rano proljeće,
Početkom travnja,
U koje jedva da se može skriti divlji zeko pred jastrebom,
I to samo ako polegne u razor
I potpuno priljubi uši
Uz leđa.

To je mlado žito
Iz kojega pjevajući
Prhne
Siva
Poljska
Ševa
Okomito
U nebo
Pa obješena kao pauk o nevidljivu nebesku nit
Ćurliče i pirliče da te oko zaboli, a onda,
Sita do grla i pjesme i sunca i neba i ditiramba,

Spusti se
Naglo
I šutke
Kao
Pauk
Niz
Nit,
Na
Isto
Ono
Mjesto
Otkud je bila i poletjela, a na kojemu (u to se možeš kladiti),
Njen dragi sada užurbano posluje oko gnijezda s tri majušna
jajašca.

I da završim pjesmu:
To je ono mlado žito,
Kraj kojega,
U rumene zore ili u jasna jutra,
Prolazim poljima rosnim,

A moje srce od radosti glasno tuče
Kao stara vekerica.

Parafraza

Kamenom spavaču, Maku Dizdaru

Iza sedam brda, iza sedam gora,
Iza sedam noći, iza sedam zora,
Iza sedam rijeka, iza sedam mora,
Iza vode i izvora,
Iza tora i obora,
Iza bora i omora,
Iza jedno cijelo osam,
Iza osam cijelih devet,
Iza dijeta, čeljadeta, iza pseta i kučeta,
Iza kleta i ukleta,
Iza svijeta,
Iza mene, iza tebe, iza sviju, iza svega,
Iza uha, iza sluha, iza duha i zloduha,
Iza vrela, iza čela,
Iza bola i đavola, iza boga i zlaboga,
Iza inog, iza kivnog,
Iza ičeg, iza ničeg, iza raznog, iza prznog,
Iza davnog, iza tavnog,
Iza krizme, iza pizme,
Iza šizme,
Iza uma, iza huma, iza šuma, iza drumu,
Iza kuće, iza male,
Iza štale,
Iza zida, iza vida, iza staza i bogaza,
Iza noći,
Iza dana,
Iza grana jorgovana,
Iza trista, iza čista,
Iza lista,

Valja nama vidjet kaplju,
Kaplju
Rose
Koja...

Blista.

Valja nama preko rijeke

sad kad smo prešli na drugu obalu,
rijeka je postala tek gola činjenica u krajoliku iza nas:
ni opasna,
ni vrijedna divljenja. obična rijeka.

nije to više ona *modra rijeka, sto godina široka
i tisuć ljeta duboka*, nije nikad ni bila.
ona je priprosta rječica, široka koliko zabačaj udice,
duboka jedva dobrom konju do stremena.

rijeka je to koja je konačno legla
u svoje korito,
rijeka bez imena,
ostavljena i uplakana,
kojoj više ne pada na pamet
zazivati svoga šamana, Mehmedaliju Maka Dizdara.

ne više,
i ne Maka.

a nije da ga ta rijeka ne bi imala što upitati. recimo:
*a kto je ta, šta je ta, da prostiš gdje li je ta,
odakle je ta, kuda je ta bosna, rekti? i k tomu još,
da prostiš,*
i posna i bosa i hladna i gladna, a prkosna
samo, a prkosna samo... u snu!

stari moj, moram ti reći,
sve su tvoje rijeke pregažene,

tma i tmuše rastjerane, nema devet, nema deset,
sad je samo: *šest-pet! khm!*

ma, koja rijeka, koja modra, koje forsiranje!
i zato slušaj me dobro, jerbo davno si legao i jerbo dugo ćeš ležati:
ne diži se, prijatelju, pa sve i da možeš uskrsnuti
kao Issa,

te molju.

Majstore, upali svijeću

Slavku Mihaliću

Gledam te... sjediš sa mrtvačkom glavom,
Na zidu pjesma: tvoja mrtva ptica.
Ti je uporno ispunjavaš stravom
I puštaš je da leti ispred hica.

Ja danas mirno šetam Lepoglavom;
Koga pljunut kad nitko nema lica?
Kad svi su snovi uprljani javom,
Kad više nema bodljikavih žica.

A sad ću reći (oprosti za tezu):
Pjesma je tvoja bila mrtvi zombi,
Što suterenom proizvodi jezu,

A halo-efekt po dnu katakombi.
No lako bješe proizvesti halo,
Dok se o pjesmi... *samo šaputalo.*

Wikipedija

Barbaro, priznajem, bila si dobra,
Bila si kornjača, bila si kobra!
Bila si prava u buri i jugu,
Al' ja sad imam curu drugu.

Mada si, Barbaro, bila mi draga,
Onako stasita sprijeda i straga,
Ja za te više... slabo marim,
Ja s drugom sada kormilarim.

Pa kad u onom strašnom satu,
Na divljem moru nepoznatu,
Ja više ne znam ni sebe sama,
Ni kamo plovim u maglama...

Ne palim svijeću svetome Niki,
Ja samo kliknem svojoj Wiki.
Ona me nježno primi za ruku
I odvede me... pravo u luku!!!

Sad sretno živimo Wiki i ja
E tutti quanti in compagnia.
Ostade samo još jedna kvaka:
Tražim od tebe – rastavu braka!

Naš brak bijaše tek divan san,
Ti kako hoćeš, ja idem van.
Ni čuveni stih sad nema čar:
E il naufragar m'è dolce in questo mar.

Branko Miljković vs. Ivan V. Lalić

Tko ono reče: »*godina visi*
Poput pauka na jednoj niti«?
Tko bi to bio?... Laliću, ti si?
Ako i nisi, mogo bi biti!

Tko reče netom rođenom sinu:
»*Pamćenje tvoje lakše od munje!*
Reći hleb hlebu i vino vinu«?
Mogo bi biti (uz malo sumnje!).

Tko reče: »*smrt ima lepu senku*«?
Laliću, ti si? Jesi li?... Ili,
Ili ja okusih Letu rijeku,
Iz koje vodu oba smo pili!

Ti šutiš! Po tvojoj šutnji sudim:
Da snivaš... *I uzalud te budim.*

Opkoračenja

O, Bože, što ću s ovim Paljetkom?

Uzmem ljubavnu. Vezani stih. Šestina. Željezna forma.
Jednostavno: majstor!

Ali:

Pokušavam pratiti smisao,
Ne pratim
Ni rimu
Ni ritam.

Pokušavam pratiti ritam,
Ne pratim
Ni smisao
Ni rimu.

Pokušavam pratiti rimu,
Ne pratim
Ni ritam
Ni smisao.

Pratiš?

Uz dobru pjesmu

Milku Valentu

Uz dobru pjesmu i rime njene
(Mada to ona vješto krije)
Naći ćete zaboravljene
Tibe alate poezije.

Budite blagi njihovu snu,
Nek' mirno leže pored zida.
O tom ne obavijestite nju
(Da ne bi umrla od stida).

Nek' dalje sjedi na svom tronu,
Neka miriše, neka blista.
Kad se pojavi na balkonu,
Neka je lijepa, nek' je čista.

I dok se kiti Vječnim Stihom,
Alati nek' su – pod tepihom.

Simurg

(*Tko spozna sebe, spoznao je Gospodara*)

Stanku Andriću

Zvao se Simurg. Kralj je bio k tome.
Bio je ptica. Duh. I tijelo. Zlato.
I krenule su ptice Kralju svome,
Allegro molto appassionato.

Trideset tek ih stiglo je do Kralja!
Što li će vidjet? Svakoj srce zebe!
Trideset ptica (si morgh)... Što ne valja?
To zrcalo je! U njem vide... sebe!

To jedno dvojstvo, jedno sa dva lica,
Jedno u drugo konačno je stalo.
U zrcalu je bila svaka ptica!
U svakoj ptici po jedno zrcalo!

Dogodilo se nešto izvanredno:
Sa svojim bogom sad su bile jedno.